

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл
жирлеген башкарма комитеты Карары

2014 елның 28 мае

16№

**Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру буенча административ
регламентны раслау турында**

Иске Салман авыл жирлеген территориясендә муниципаль торак контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясене Торак кодексы, «Дәүләт контролен (күзәтчелен) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлеген Уставы нигезендә Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлеген башкарма комитеты карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлеген территориясендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру буенча беркетелгән административ регламент расларга.

2. Әлеген карарны Әлки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлеген мәгълүмат стендында урнаштырырга.

Әлки муниципаль районы
Иске Салман авыл жирлеген
Башкарма комитет житәкчесе:

И.Г.Жәләлетдинов

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлеге территориясендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру буенча административ регламент

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлеге территориясендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру буенча әлеге административ регламент Россия Федерациясе Торак кодексы, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында» Федераль закон нигезләмәләрен гамәлгә ашыру хакында» 2009 елның 30 апрелдәге 141 номерлы боерыгы һәм Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлеге Уставын гамәлгә ашыру нигезендә эшләнде.

1.2. Әлеге административ регламент билгели:

- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Таш Билге авыл жирлеге территориясендә юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан торак мөнәсәбәтләре өлкәсендә федераль законнар, шулай ук муниципаль хокукый актлар (алга таба - муниципаль контроль) белән муниципаль торак фондына карата билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру һәм үткөрү тәртибе (алга таба - муниципаль контроль);

- муниципаль контрольне гамәлгә ашыру рәвешләре;

- муниципаль контроль органы тарафыннан тикшерүләр уздырганда гамәлләрнең (административ процедураларның) сроклары һәм эзлекчелеге;

- муниципаль торак контролен гамәлгә ашыруга вәкаләтле органнарның үзара эшчәнлек механизмы;

- муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле органның, аның вазыйфай затларының, шулай ук юридик затлар, шәхси эшмәкәрләрнең муниципаль контроль чараларын үткәргәндә тикшерүләр уздырганда хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы;

1.3. Муниципаль торак контроле дигәндә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Таш Билге авыл жирлеге территориясендә муниципаль торак фондына карата федераль һәм өлкә законнарында, шулай ук муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан үтәүне тәмин ителешен тикшерүләр оештыру һәм үткәрү буенча жирле үзидарә органнарының вәкаләтле вәкиле эшчәнлеге аңлашыла.

1.4. Муниципаль контрольнең максатлары:

- муниципаль торак фондында гражданнарның имин һәм уңайлы яшәү шартларын тәмин итү;

- торак фондыннан файдалануның һәм аны карап тотуның нәтижәләлеген арттыру;

- муниципаль торак фондының сакланышын тәмин итү;

- муниципаль торак фондының искерү һәм жимерелү процессын кисәтү.

- муниципаль торак фондыннан файдалану һәм аның сакланышы өлкәсендә законнарны бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау, әлеге фондның торак биналарының билгеләнгән санитар һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнардагы башка таләпләргә туры килүен кисәтү, ачыклау һәм булдырмау;

- Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Таш Билге авыл жирлеге территориясендә үз эшчәнлеген алып баручы юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан әлеге фондның торак биналарыннан билгеләнгән санитар һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килү-килмәве турындагы законнарны, муниципаль торак фондыннан файдалану һәм саклау таләпләрен үтәү (алга таба текст буенча - МО)

1.5. Әлеге административ регламентта тикшерү астында юридик затка, шәхси эшмәкәрләргә карата муниципаль контроль органы тарафыннан башкарыла торган эшчәнлекнең яисә алар тарафыннан житештерелә торган товарларның (башкарыла торган эшләрнең, күрсәтелә торган хезмәтләрнең) мәжбүри таләпләргә һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшереп торы буенча үткәрелә торган чараларның жыелмасы аңлашыла.

1.6. Контроль чара астында юридик затның яисә муниципаль контроль органының вазыйфай затының, индивидуаль эшкуарның документларын карау, күрсәтелгән затлар тарафыннан күрсәтелгән затлар тарафыннан территорияләр, биналар, төзелмәләр, корылмалар, биналар, жайланмалар, мондый объектлар, транспорт чаралары һәм йөкләр ташыган транспорт чаралары эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган эшләрне тикшерү, продукция, әйләнә-тирә мохит объектларын, житештерү тирәлеге объектларын сайлап алу, аларны тикшерүләр, сынаулар үткәрү, шулай ук муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм (яки) таләпләрне бозуның сәбәпләрен билгеләүгә юнәлдерелгән экспертизалар һәм тикшеренүләр үткәрү

1.7. Муниципаль контроль табигатьне саклау, хокук саклау, фәнни, проект оешмалары һәм башка оешмалар белән үзара бәйләнештә, алар турында расланган нигезләмәләр белән билгеләнгән компетенция нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Муниципаль торақ контроле өлкәсендә координацияне тәмин итү өчен вакытлыча (эшчәнлекнең аерым юнәлешләре буенча) яисә контроль һәм күзәтчелек буенча даими координация органнары (советлар, комиссияләр) төзелергә мөмкин.

1.8. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлегә территориясендә урнашкан муниципаль милектәге торақ фонды муниципаль контроль объекты булып тора, моңа дәүләт хакимиятенен федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелгән объектлар керми.

1.9. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлегә башкарма комитеты муниципаль контроль буенча чараларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле жирле үзидарә органы булып тора (алга таба текст буенча - муниципаль контроль органы).

Орган урнашкан урын: Татарстан Республикасы, Әлки районы Иске Салман авылы, Клуб ур., 1 й.

Почта адресы: 422894, Татарстан Республикасы, Әлки районы, Иске Салман авылы, Клуб ур., 1 й.

телефоны 79-849;

Муниципаль контроль органының эш графигы: 8.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр.

Көндөзгә аш 12.00 сәгатътән 13.00 сәгатъкә кадәр, ял көне: якшәмбе.

Муниципаль функцияне башкару мәсьәләләре буенча органга электрон мөрәжәгатьләр жиберү өчен электрон адрес: Star.Salman@tatar.ru;

1.10. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының рәсми сайтында Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлегенен мәгълүмат стендында түбәндәге мәгълүмат урнаштырыла:

- муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар;
- әлеге административ регламент тексты;
- еллык план тикшерүләрен уздыруның расланган планнары;
- муниципаль функцияне башкару барышы турында мәгълүмат бирү тәртибе;

- орган вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә яисә гамәл кылмауларына карата шикаять белдерү тәртибе.

1.11. Контроль чаралары планлаштырылган һәм планнан тыш тикшерүләр уздыру юлы белән муниципаль контроль органы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр документлар тикшерүе һәм (яисә) урынга барып тикшерү рәвешендә уздырыла.

2. Тикшерү оештыру тәртибе

2.1. Тикшерү Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

2.2. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсенә мөһер белән таныкланган күчәрмәсе муниципаль контроль органының тикшерү үткәрүче вазыйфаи затлары тарафыннан имза куйдырып житәкчегә, башка вазыйфаи затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшмәкәргә аның вәкаләтле вәкиленә тапшырыла.

Тикшерелергә тиешле затлар таләбе буенча, муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары үз вәкаләтләрен раслау максатларында Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлеге Уставыннан муниципаль контроль органы вәкаләтләре исемлеген үз эченә алган мөһер белән таныкланган өземтәне тапшыралар.

Житәкче, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшқуар, аның вәкаләтле вәкиле үтенече буенча муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тикшерү узарга тиешле затларны әлеге административ регламент белән таныштырырга тиеш.

2.3. Тикшерү уздырганда муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары 2008 елның 26 декабрәндәге «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшқуарларның хокукларын яклау турында» 294-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында күрсәтелгән чикләүләр исемлегенә керүче гамәлләрне гамәлгә ашырырга хокуксыз.

3. Планлы тикшерүне оештыру һәм уздыру

3.1. Дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданныр тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү тикшерү предметы булып тора.

3.2. Планлы тикшерүләр аларның вәкаләтләре нигезендә муниципаль контроль органнары тарафыннан әзерләнә торган еллык план нигезендә үткәрелә.

3.3. Планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планына планлы тикшерүне кертү өчен нигез булып бер ел узу тора:

1) Дәүләт торақ күзәтчелеге органына тапшырылган хәбәрнамәгә туры китереп, күпфатирлы йортларда гомуми милекне карап тоту һәм ремонтлау буенча хезмәтләр күрсәтү һәм (яки) эшләр башқару эшчәнлеген юридик зат, шәхси эшқуар тарафыннан күпфатирлы йортлар белән идарә итү эшчәнлеген гамәлгә ашыра башлай;

2) юридик затның, шәхси эшқуарның соңгы планлы тикшерүен тәмамлау.

3.4. Планлы тикшерүләр үткәрү елыннан алда килүче елның 1 сентябрәне кадәр муниципаль контроль органы Әлки районы

прокуратурасына планлы тикшерүләр үткөрүнең еллык планы проектын жиберә.

3.5. Әлки районы прокуратурасы ел саен муниципаль контроль объектларын кертү буенча планлы тикшерүләр үткөрү планы проектын карый һәм планлы тикшерүләр үткөрү елыннан алдагы елның 1 октябренә кадәр, муниципаль контроль органы житәкчесенә уртак планлы тикшерүләр үткөрү турында тәкъдимнәр кертә.

3.6. Муниципаль контроль органы прокуратураның тәкъдимнәрен карый һәм аларны карау нәтижеләре буенча Әлки районы прокуратурасына планлы тикшерүләр үткөрү елыннан алда килүче елның 1 ноябренә кадәр планлы тикшерүләр уздыру планнары белән расланган срокта юллы.

3.7. Планлы тикшерүне уздыру турында юридик затка, шәхси эшкуарга, аны үткөрү башланганчы өч эш көненнән дә соңга калмыйча, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесенә планлы тикшерүне үткөрү башлануы турында күрсәтмәсе турында заказлы почта аша юллап яисә мөмкин булган башка ысул белән хәбәр ителә.

4. Планнан тыш тикшерүне оештыру һәм уздыру.

4.1. Планнан тыш тикшерү предметы булып муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең эшчәнлеген гамәлгә ашыру барышында юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан үтәлүе, муниципаль контроль органнары күрсәтмәләрен үтәү, гражданның гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә зыян китерүне булдырмау, дәүләтнең иминлеген тәмин итү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәтү, мондый зыянынң нәтижеләрен бетерү буенча чаралар үткөрү тора.

4.2. Планнан тыш тикшерү үткөрү өчен нигез булып тора:

1) юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм (яки) таләпләрне бозуларны бетерү турында элегрәк бирелгән күрсәтмәнең үтәлү срогы тәмамлануы;

2) дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнарына, гражданның, шул исәптән шәхси эшмәкәрләрнең, юридик затларның мөрәжәгатьләрен һәм гаризаларын, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан түбәндәге фактлар турында мәгълүмат керү:

а) гражданның гомеренә, сәламәтлегенә зыян китерү, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) зыян китерү, дәүләт иминлегенә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр куркынычы барлыкка килү;

б) гражданның торышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының

тарихи һәм мәдәни мирас объектларына, дәүләтнең иминлегенә зыян китерү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү;

в) кулланучылар хокукларын бозу (хокуклары бозылган гражданнар мөрәжәгать иткән очракта);

3) Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәләре нигезендә һәм прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешен күзәтү кысаларында планнан тыш тикшерү уздыру турындагы прокурор таләбе нигезендә чыгарылган дәүләт контроле (күзәтчелек) органы житәкчесенең боерыгы (күрсәтмәсе).

4) муниципаль торак контроле органына гражданнарның, шул исәптән индивидуаль эшкуарларның, юридик затларның мөрәжәгатьләрен һәм гаризаларын, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан мәгълүматларны күпфатирлы йортта биналарның милекчеләренең гомуми жылышы тарафыннан торак милекчеләре ширкәтен төзү турында Карар кабул итү тәртибенә, торак милекчеләре ширкәте уставына һәм аңа кертелгән үзгәрешләр, күпфатирлы йортта биналарның милекчеләре тарафыннан күпфатирлы йорт белән идарә итү шартнамәсен төзү максатларында идарәче оешманы сайлап алу турында Карар кабул итү тәртибенә, мондый килешү шартларын раслау һәм аны төзү тәртибенә, шулай ук идарәче оешма тарафыннан РФ Торак кодексының 162 статьясындагы 2 өлешендә каралган йөкләмәләрне бозу фактлары турында гариза керү; Күрсәтелгән нигезләр буенча планнан тыш тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә һәм мондый тикшерүне үткәру турында тикшерелә торган оешмага алдан хәбәр итмичә үткәрелә

4.3. Муниципаль контроль органына мөрәжәгать иткән заты билгеле булмаган, шулай ук әлеге административ регламентның 4.2 пунктында күрсәтелгән фактлар турында белешмәләре булмаган мөрәжәгатьләр һәм гаризалар планнан тыш тикшерү уздыру өчен нигез була алмый.

4.4. Планнан тыш тикшерү әлеге административ регламентның 5 һәм 6 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә документлар тикшерүе һәм (яисә) урынга чыгып тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.5. Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга планнан тыш күчмә тикшерү мондый юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча прокуратура белән килештерелгәннән соң муниципаль контроль органы тарафыннан 4.2 пунктындагы «а» һәм «б» абзацларында, күрсәтелгән нигезләрдә үткәрелгән мөмкин.

4.6. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең планнан тыш урынга чыгып тикшерү үткәру турындагы боерыгына кул куелган көнне, аны килештерү максатларында, муниципаль контроль органы заказлы почта аша яисә электрон санлы имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә, юридик зат, шәхси эшмәкәрнең эшчәнлек алып бару урыны буенча юридик затка, шәхси эшкуарга планнан тыш күчмә тикшерү үткәруне килештерү турында прокуратурага хәбәрнамә жибәрә.. Әлеге

гаризага Татарстан Республикасы Элки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә планнан тыш күчмә тикшерү уздыру турында күрсәтмәсенә күчәтмәсә һәм аны үткәргә нигез булып торучы белешмәләр булган документлар кушымта итеп бирелә.

4.7. Әгәр планнан тыш күчмә тикшерү уздыру өчен гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә зыян китерү, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) зыян китерү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләр һәм таләпләр бозылу очрагын ачыклау, кичектергесез чаралар күрү зарурлыгына бәйлә рәвештә мондый хокук бозулар башкарылган вакытта, муниципаль контроль органы 4.5 пунктында каралган документлар жиберү юлы белән, прокуратурага хәбәр итеп, егерме дүрт сәгать дөвамында планнан тыш тикшерү үткәргә керешергә хокуклы.

4.8. Прокурор яисә аның урынбасарының планнан тыш күчмә тикшерү уздыруны килештерү турында яки аны үткәргәне килештерүдән баш тарту турындагы карары ике нөсхәдә язма рәвештә рәсмиләштерелә, шуларның берсә карар кабул ителгән көнне тапшырыла яисә электрон цифрлы имза белән имзаланган электрон документны тапшыру турында хәбәр итеп яисә электрон документ рәвешендә муниципаль контроль органына жиберелә.

4.9. Планнан тыш күчмә тикшерүне кичекмәстән үткәргә таләп ителгән очракта, планнан тыш күчмә тикшерүне үткәргәне килештерү турындагы карар күчәтмәсә, мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәреннән файдаланып, прокуратура тарафыннан муниципаль контроль органына жиберелә.

4.10. Прокурор яисә аның урынбасарының планнан тыш күчмә тикшерү уздыруны килештерү турындагы яисә аны үткәргәне килештерүдән баш тарту турындагы карарына карата югарырак торучы прокурорга яисә судка шикаять белдеретергә мөмкин.

4.11. Планнан тыш күчмә тикшерү үткәргә турында, әлегә статьяның 4.2 пунктының 2, 4 бүлегендә күрсәтелгән планнан тыш күчмә тикшерүдән тыш, юридик зат, шәхси эшқуарга аны үткәргә башланганчы кимендә егерме дүрт сәгать кала, әгәр әлегә регламентта башкасы билгеләнмәгән булса, теләсә нинди мөмкин булган ысул белән муниципаль контроль органы тарафыннан хәбәр ителә.

4.12. Юридик зат, шәхси эшқуар эшчәнлегә нәтижәсендә гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә зыян салынса яисә сәбәп булган очракта, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә зыян салынса, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан яисә килеп чыгарга мөмкин булган очракта, юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә планнан тыш күчмә тикшерү үткәргә башлау турында алдан хәбәр итү таләп ителми.

5. Документар тикшерү

5.1. Документлар буенча тикшерү предметы булып аларны оештыру-хокукый рәвешен, хокукларын һәм бурычларын, аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне үтәүгә, муниципаль контроль органнарының күрсәтмәләрен һәм карарларын үтәүгә бәйле булган юридик зат, шәхси эшкуар документларындагы белешмәләр тора.

5.2. Документлар буенча тикшерүне оештыру (планлы һәм планнан тыш) «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла һәм муниципаль контроль органының урнашкан урыны буенча уздырыла.

5.3. Документар тикшерү үткәрү барышында муниципаль контроль органы вазыйфай затлары тарафыннан беренче чиратта муниципаль контроль органы карамагында булган юридик зат, шәхси эшкуар документлары, шул исәптән «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 8 статьясында билгеләнгән тәртиптә тәкъдим ителгән эшкуарлык эшчәнлегенә аерым төрләрен гамәлгә ашыру башлануы турында хәбәр итү, моңа кадәрге тикшерү актлары, административ хокук бозулар турында эшләр карау материаллары һәм юридик затка, шәхси эшмәкәргә карата гамәлгә ашырылган башка документлар карала.

5.4. Муниципаль контроль органы карамагындагы документлардагы белешмәләренә дәрәжәгә нигезле шик тудырса яки әлеге белешмәләр юридик зат, шәхси эшкуар тарафыннан мәжбүри таләпләренә яисә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләренә үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәгән очракта, муниципаль контроль органы юридик зат адресына, шәхси эшкуар адресына документлар тикшерүен үткәрү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыруны таләп итеп, дәлилләнгән мөрәжәгать жиберә. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесенә тикшерү үткәрү турында яки аның урынбасарының документлар тикшерүе үткәрү турында күрсәтмәсенә мөһер белән таныкланган күчәрмәсе мөрәжәгатькә кушымта итеп бирелә.

5.5. Дәлилләнгән мөрәжәгать алынган көннән алып ун эш көне эчендә юридик зат, шәхси эшкуар мөрәжәгатьтә күрсәтелгән документларны муниципаль контроль органына жиберергә тиеш.

5.6. Мөрәжәгатьтә күрсәтелгән документлар мөһер (ул булса) белән таныкланган күчәрмәләр рәвешендә һәм шәхси эшкуарның, аның вәкаләтле вәкиленең, житәкчесенә, юридик затның башка вазыйфай затының имзасы белән тапшырыла.

5.7. Әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, муниципаль контроль органына тапшырыла торган документларның нотариаль таныклығын таләп итү рәхсәт ителми.

5.8. Документлар буенча тикшерү барышында юридик зат, шәхси эшкуар тәкъдим иткән документлардагы хаталар һәм (яисә) каршылыklar ачыкланган очракта яки әлеге документлардагы белешмәләрнең муниципаль контроль органында булган документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында алынган белешмәләргә туры килмәве ачыкланган очракта, бу хактагы мәгълүмат юридик затка, шәхси эшкуарга ун эш көне дәвамында язма формада кирәкле аңлатмалар бирүне таләп итеп жибәрелә.

5.9. Күрсәтелгән документларда ачыкланган хаталар һәм (яисә) каршылыklar турында яки әлеге административ регламентның 5.8 пунктында күрсәтелгән белешмәләрнең туры килмәве турында муниципаль контроль органына аңлатмалар бирүче юридик зат, шәхси эшкуар элек тапшырылган документларның дөреслеген раслый торган документларны өстәмә рәвештә муниципаль контроль органына тапшырырга хокуклы.

5.10. Документ тикшерүен гамәлгә ашыручы вазыйфаи зат юридик затның, шәхси эшкуарның, аның вәкаләтле вәкиле тарафыннан тапшырылган аңлатмаларны һәм элек тапшырылган документларның дөреслеген раслый торган документларны карарга тиеш. Күрсәтелгән аңлатмаларны һәм документларны караганнан соң яки аңлатмалар булмаганда муниципаль контроль органы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозу билгеләрен ачыклаган очракта, муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары урынга барып тикшерү үткәрергә хокуклы.

5.11. Документлар буенча тикшерү уздырганда муниципаль контроль органы юридик заттан, шәхси эшкуардан документлар тикшерү предметына карамаган белешмә һәм документларны таләп итәргә хокуклы түгел.

6. Күчмә тикшерү

6.1. Күчмә тикшерү предметы булып юридик зат, шәхси эшмәкәр документларындагы белешмәләр, шулай ук әлеге затларның территорияләр, биналар, төзелмәләр, корылмалар, биналар, жиһазлар, мондый объектлар, транспорт чаралары эшчәнлеген тормышка ашырганда кулланыла торган һәм юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан житештерелә торган товарларның (башкарыла торган эш, күрсәтелә торган хезмәтләр) туры килүе, аларның эшчеләренә туры килүе, аларның хезмәткәрләре өчен жаваплылығы, шулай ук әлеге затларның эшчәнлек алып баруы (башкарыла торган эш), мондый объектларның, транспорт һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрне үтәү буенча алар тарафыннан күрелә торган чаралар тора.

6.2. Күчмә тикшерү (план буенча да, планнан тыш та) юридик затның урнашкан урыны, шәхси эшкуар эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны һәм (яисә) аларның эшчәнлеген фактта башкару урыны буенча үткәрелә.

6.3. Әгәр документлар буенча тикшерү барышында түбәндәгеләр мөмкин булмаган очракта, урынга чыгып тикшерү үткәрелә:

1) эшкуарлык эшчәнлегенә аерым төрләрне гамәлгә ашыра башлау турында хәбәрнамәдә булган белешмәләрнең һәм юридик зат, шәхси эшкуар документларының муниципаль контроль органы карамагында булган башка белешмәләрнең тулылыгын һәм дөрөслеген тикшерергә;

2) юридик зат, шәхси эшмәкәр эшчәнлегенә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләргә яисә контроль буенча тиешле чара үткәремичә генә туры килү-килмәвен бәяләргә.

6.4. Күчмә тикшерү житәкче яки юридик затның бүтән вазыйфай заты, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиленә Татарстан Республикасы Әлки Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесенә күчмә тикшерү билгеләү һәм тикшерү үткәрүче затларга тиешле вәкаләтләр бирү турында күрсәтмәсе һәм муниципаль контроль органы (билгеләнгән үрнәктәге) таныклыгын күрсәтүдән, шулай ук күчмә тикшерүне үткәрү максатлары, бурычлары, нигезләре, контрольлек чараларының төрләре һәм күләме, экспертларның составы, күчмә тикшерүгә жәлеп ителә торган эксперт оешмалары вәкилләре, аны үткәрү сроклары һәм шартлары белән таныштырудан башлана.

6.5. Житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле урынга барып тикшерүне уздыручы муниципаль контроль органы вазыйфай затларына, күчмә тикшерү максатлары, бурычлары һәм предметы белән бәйле документлар белән танышу мөмкинлегенә, документар тикшерү үткәрү булмаган очракта, күчмә тикшерүдә катнашучы вазыйфай затларга, эксперт оешмалары вәкилләренә, юридик зат, бина, төзелмә, корылмалар, биналар эшчәнлеген алып барганда юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан кулланыла торган жиһазларга, мондый объектларга, транспорт чараларына һәм алар йөк ташый торган йөкләргә күчмә тикшерүне үткәрү мөмкинлеген тәмин итәргә.

6.6. Муниципаль контроль органнары юридик затның, шәхси эшкуарның күчмә тикшерүен уздыруга экспертларны, тикшерү уздырыла торган юридик зат, шәхси эшкуар белән граждан-хокукый һәм хезмәт мөнәсәбәтләрендә тормаучы һәм тикшерелә торган затларның аффиляцияләнгән затлары булмаган эксперт оешмаларын жәлеп итә.

7. Тикшерү уздыру срогы

7.1. Документлар буенча тикшерү һәм урынга барып тикшерү срогы, егерме эш көненнән артып китә алмый.

7.2. Кече эшкуарлыкның бер субъектына карата планлы күчмә тикшерүләр үткөрүнең гомуми срогы илле сәгатътән һәм микропредприятие өчен елына унбиш сәгатътән артмаска тиеш.

7.3. Күчмә планлы тикшерү уздыра торган муниципаль контроль органы вазыйфай затларының тәкъдимнәре нигезендә катлаулы һәм (яисә) озак вакытлы тикшеренүләр, сынаулар, махсус экспертизалар һәм тикшерүләр уздыру зарурлыгына бәйле аерым очрақларда күчмә планлы тикшерүне үткөрү срогы орган житәкчәсе тарафыннан егерме эш көненә, кече предприятиеләргә, микропредприятиеләргә карата кимендә унбиш сәгатъкә озайтылырга мөмкин.

7.4. Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы юридик затка карата тикшерүләрнең әлеге административ регламентының 5 һәм 6 бүлекләрендә каралган һәркайсын уздыру срогы юридик затның һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе буенча аерым билгеләнә, шул ук вакытта тикшерүне уздыруның гомуми срогы алтмыш эш көненнән артмаска тиеш.

8. Тикшерү нәтижәләрен рәсмиләштерү тәртибе

8.1. Тикшерү нәтижәләре буенча муниципаль контроль органының вазыйфай затлары тарафыннан 2 нөсхәдә тикшерү акты төзелә.

8.2. Тикшерү актына продукциянең үрнәкләрен, әйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү мохите объектларын тикшерү пробаларын сайлап алу беркетмәләре, үткәрелгән тикшеренүләр, сынаулар һәм экспертизалар беркетмәләре яисә бәяләмәләре, мәжбүри таләпләрне яисә муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрне бозган өчен жаваплылык йөкләнгән юридик зат хезмәткәрләренең, индивидуаль эшкуар хезмәткәрләренең аңлатмалары, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр һәм тикшерү нәтижәләренә бәйле башка документлар яисә аларның күчермәләре өстәлеп бирелә.

8.3. Тикшерү акты аны ике нөсхәдә тәмамланганнан соң ук рәсмиләштерелә, шуларның берсе кушымталарның күчермәләре белән бергә житәкчәгә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә танышу турында яисә тикшерү акты белән танышудан баш тарту турында имза салынып тапшырыла. Житәкчә, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта, шулай ук тикшерелә торган зат танышу турында яисә тикшерү акты белән танышудан баш тарту турында расписка бирергә баш тарткан очракта акт тапшыру турында хәбәрнамә белән заказлы почта аша жибәрелә, ул муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү актының нөсхәсенә беркетелә.

8.4. Тикшерү актын төзү өчен үткәрелгән тикшеренүләр, сынаулар, махсус тикшерүләр нәтижәләре буенча нәтижәләр алырга кирәк булган очракта, тикшерү акты контроль буенча чаралар тәмамланганнан соң өч эш көненнән артмаган срокта төзелә һәм житәкчәгә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшкуарга, аның вәкаләтле

вәкиленә расписка астында йә тапшыру турында хәбәрнамә белән заказлы почта юлламасы белән жибәрелә, ул муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү актының нөсхәсенә кушып бирелә.

8.5. Планнан тыш тикшерү үткәрү өчен аны Әлки районы прокуратурасы белән килештерү таләп ителсә, тикшерү актының күчermәсе тикшерү акты төзелгәннән соң биш эш көне эчендә прокуратурага жибәрелә.

8.6. Дәүләт, коммерция, хезмәт, башка серне тәшкил итүче мәгълүматны үз эченә алган тикшерү нәтижәләре Россия Федерациясә законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

8.7. Муниципаль контроль органының юридик затны, шәхси эшмәкәрне тикшерүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлары тикшерүләрне исәпкә алу журналында язып куялар.

Журнал булмаганда тикшерү актында тикшерүләрне исәпкә алу тиешле язма ясала.

8.8. Тикшерү актында бәян ителгән фактлар, нәтижәләр, тәкъдимнәр белән килешмәгән очракта яисә ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирелгән күрсәтмә белән килешмәгән очракта, тикшерү акты алынганнан соң унбиш көн эчендә тикшерү актына карата язма рәвештә каршы килү һәм (яисә) ачыкланган бозуларны бетерү турында бирелгән күрсәтмәне яисә аның аерым нигезләмәләрен муниципаль контроль органына тапшырырга хокуклы. Шул ук вакытта юридик зат, шәхси эшкуар мондый каршы килүләрнең нигезлеген раслый торган документларны яисә аларның таныкланган күчermәләрен килештерелгән вакытта муниципаль контроль органына тапшырырга хокуклы.

9. Тикшерүне уздырганда ачыкланган хокук бозулар фактларына карата вазыйфаи затлар тарафыннан күрелә торган чаралар

9.1. Тикшерү барышында юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозу ачыкланган очракта, муниципаль контроль органы вазыйфаи затлары Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә тикшерү үткәргәндә мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозу очраклары ачыкланса, бурычлы:

1) юридик затка, индивидуаль эшкуарга ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында, аларны бетерү срокларын күрсәтеп һәм (яисә) кешеләрнең гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, дәүләт иминлегенә, физик һәм юридик затлар мөлкәтенә, дәүләт яисә муниципаль мөлкәткә зыян китерүне булдырмау, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәтү, шулай ук федераль законнарда билгеләнгән юридик затка, индивидуаль эшкуарга ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә, аларны бетерү срокларын һәм (яисә) кешеләрнең гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, әйләнә-тирә мохиткә, хайваннарга, хайваннарга, әйләнә-тирә һәм юридик затлар мөлкәтенә, мөлкәткә, дәүләт яки муниципаль мөлкәткә,

тарих ядкаръларенә, дәүләт милкенә һәм физик һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәтү чараларын үткәру турында күрсәтмә бирергә;

2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү, аларны кисәтү, гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә зыян килү ихтималын булдырмау, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә) зыян китерү, дәүләтнең иминлеген тәмин итү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны кисәтү чараларын, шулай ук ачыкланган хокук бозуларга юл куйган затларны жаваплылыкка тарту чараларын күрергә.

9.2. Тикшерү үткәргәндә юридик затның, аның филиалы, вәкиллеге, структур бүлекчәсә, шәхси эшкуар эшчәнлеге, аларның биналарын, төзелешләрен, корылмаларын, бүлмәләрен, мондый объектларны, жиһазларын, транспорт чараларын эксплуатацияләү, алар житештерә һәм сата торган товарларны (башкарыла торган эшләренә, хезмәтләргә) гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), дәүләтнең иминлегенә зыян китерү куркынычы янавы, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яки мондый зыян килү куркынычы барлыкка килгәндә муниципаль контроль органы юридик затның, аның филиалының, вәкиллегенә, структур бүлекчәнә, шәхси эшкуарның эшчәнлеген вакытлыча тыюга кадәр, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясә кодексында билгеләнгән тәртиптә зыян китерүне яисә аны китерүне туктату буенча кичекмәстән чаралар күрергә, гражданнар тормышына, сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохит өчен куркыныч тудыручы продукцияне әйләнәштән алырга гражданнарга, шулай ук башка юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә зыян китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән житкерә.

10. Тикшерү уздырганда муниципаль контроль органы вазыйфай затларының хокуклары һәм бурычлары

10.1. Муниципаль контроль органының вазыйфай затлары тикшерү уздырганда үтәргә тиеш:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм кисәтү буенча Россия Федерациясә законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләренә үз вакытында һәм тулысынча үтәргә;

2) тикшерү үткәрелә торган юридик затның, шәхси эшкуарның Россия Федерациясә законнарын, хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

3) Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Салман авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә күрсәтмәсә нигезендә тикшерү үткәрергә;

4) Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсенә күчәрмәләре, әлеге административ регламентның 4.5 пунктында каралган очракта гына, тикшерү уздыруны килештерү турындагы документның күчәрмәләре, хезмәт таныклыкларын күрсәткәндә генә күчмә тикшерүне үткәргә;

5) житәкчегә, башка вазыйфаи затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү үткәргәндә катнашуга һәм тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә комачауламаска;

6) тикшерү уздырганда житәкчегә, башка вазыйфаи затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә, тикшерү предметына карый торган мәгълүматны һәм документларны тапшырырга;

7) житәкченә, башка вазыйфаи затны яисә юридик затның вәкаләтле вәкилен, шәхси эшкуарны, аның вәкаләтле вәкилен тикшерү нәтижәләре белән таныштырырга;

8) ачыкланган хокук бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә, күрсәтелгән хокук бозулар авырлыгының туры килүен, кешеләрнең тормышы, сәламәтлеге, хайваннар, үсемлекләр, әйләнә-тирә мохит, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) өчен, дәүләтнең иминлеге өчен потенциал куркынычларны исәпкә алырга, шулай ук гражданның, шул исәптән индивидуаль эшкуарларның, юридик затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен нигезсез чикләүгә юл куймаска;

9) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан шикаять белдергәндә үз гамәлләренә нигезле булуын расларга;

10) әлеге административ регламентта билгеләнгән тикшерү уздыру срокларын үтәргә;

11) юридик заттан, шәхси эшкуардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган документлар һәм башка белешмәләр таләп итмәскә;

12) житәкчә, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле үтенечә буенча урынга чыгып тикшерү үткәрү алдыннан аларны әлеге административ регламент нигезләмәләре белән таныштырырга;

13) тикшерүләргә исәпкә алу журналында үткәрелгән тикшерү турында язма башкарырга.

10.2. Муниципаль торак инспекторлары булып торучы муниципаль торак контроле органнарының вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә хокуклы:

1) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен тикшерү өчен кирәкле мәгълүматны һәм документларны дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, юридик затлардан, индивидуаль эшкуарлардан

һәм граждандардан дәлилленгән язма мөрәбәгать нигезендә соратып алырга;

2) Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Салман авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесенә хезмәт таныклығын һәм күрсәтмәләренә күчәрмәләрен күрсәтү буенча тикшерү үткәрү өчен аларда урнашкан күпфатирлы йортларда, күпфатирлы йортларның гомуми кулланылыштагы биналарында, ә күпфатирлы йортларда торак биналарының милекчеләренә ризалыгы белән аларны тикшерү үткәргә, шулай ук тикшеренүләр, сынаулар, тикшерү, экспертиза һәм башка чаралар буенча контроль, уставка кертелгән торак милекчеләре ширкәте Уставының Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килүен тикшергә, ә күпфатирлы йортта биналарының милекчеләренә гаризалары буенча күпфатирлы йортта биналарының милекчеләренә гомуми җыелышы тарафыннан торак милекчеләре ширкәтен төзү, уставка кертелгән торак милекчеләре ширкәте Уставының Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килүен, ширкәт идарәсе рәисен һәм ширкәт идарәсенә башка әгъзаларын торак милекчеләре ширкәте әгъзаларының гомуми җыелышы итеп сайлауның дәрәҗәсиз, күпфатирлы йортта биналарының милекчеләре тарафыннан мондый милекчеләренә гомуми җыелышында, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә, юридик затны яки күпфатирлы йорт белән идарә итү эшчәнлеген башкаручы индивидуаль эшкүарны (алга таба - идарәче оешма) сайлап алу турында Карар кабул итү хокукы, РФ Торак кодексының 162 статьясы нигезендә, күпфатирлы йорт белән идарә итү шартнамәсен төзү максатларында, күпфатирлы йорт белән идарә итүче оешма белән РФ Торак кодексының 162 статьясы нигезендә, күпфатирлы йорт белән идарә итү шартнамәсен төзү максатларында тикшерүгә;

3) мәжбүри таләпләргә бозуларны туктату турында, ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында, мәжбүри таләпләргә үтәүне тәмин итү буенча чаралар уздыру турында, шул исәптән уставка үзгәрешләр керткән торак милекчеләре ширкәте уставы туры килмәве шундый күрсәтмә жиһәрелгән көннән алып алты ай эчендә бетерү турында күрсәтмәләр бирергә;

4) мәжбүри таләпләргә бозуларга бәйлә административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзүгә, күрсәтелгән административ хокук бозулар турындагы эшләрне карарга һәм мондый хокук бозуларны булдырмау чараларын күрергә;

5) җинаят эшләрен җинаят билгеләре буенча кузгату турындагы мәсьәләне хәл итү өчен мәжбүри таләпләргә бозуларга бәйлә материалларны вәкаләтле органнарга жиһәрергә.

10.3. Муниципаль торак контроле органнары, уставка кертелгән торак милекчеләре ширкәте уставының мәжбүри таләпләргә туры килмәвен бетерү турындагы яки торак милекчеләре ширкәтен төзү тәртибен бозуларны ачыклау, идарәче оешманы сайлау, күпфатирлы йорт белән идарә итү шартнамәсен раслау һәм аны төзү шартларын раслау очракларында үзгәрешләр таләпләренә кертелгән яки хокук бозуларны ачыклау очракларында уставка кертелгән торак милекчеләре ширкәте уставының мәжбүри таләпләргә туры килмәвен бетерү турындагы

күрсәтмәне билгеләнгән вакытта үтәмәгән очракта яисә үтәлмәгән очракта, күпфатирлы йорт милекчеләре ширкәте тарафыннан идарә итү шартнамәсен һәм аны төзү шартларын раслау турындагы гаризалар белән судка мөрәжәгать итәргә хокуклы.

11. Тикшерү үткәргәндә муниципаль контроль органының, аларның вазыйфай затларының җаваплылыгы

11.1. Муниципаль контроль органы, аларның вазыйфай затлары, функцияләренә, хезмәт бурычларын тиешенчә үтәмәгән, тикшерү үткәргәндә хокукка каршы гамәлләр кылган (гамәл кылмаган) очракта, Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

11.2. Муниципаль контроль органнары тиешле хезмәт бурычларын үтәүне тикшереп тора, вазыйфай затлар тарафыннан хезмәт бурычларын тиешенчә үтәмәү очракларын исәпкә ала, тиешле хезмәт тикшерүләрен үткәрә һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә мондый вазыйфай затларга карата чаралар күрә.

11.3. Россия Федерациясе законнарын бозуда гаепле затларга карата күрелгән чаралар турында мондый чаралар кабул ителгән көннән алып ун көн эчендә муниципаль контроль органы хокуклары һәм (яисә) законлы мәнфәгатьләре бозылган юридик затка, индивидуаль эшкуарга язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

12. Муниципаль контроль үткәрелә торган затларның хокуклары һәм бурычлары

12.1. Юридик зат җитәкчесе, башка вазыйфай заты яки вәкаләтле вәкиле, шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле тикшерү үткәргәндә хокуклы:

1) тикшерү үткәргәндә турыдан-туры катнашырга, тикшерү предметына кагылышлы мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә;

2) муниципаль контроль органыннан, аларның вазыйфай затларынан тикшерү предметына караган һәм әлеге административ регламент белән каралган мәгълүматны алырга;

3) тикшерү нәтижәләре белән танышырга һәм тикшерү актында үзенә тикшерү нәтижәләре, шулай ук муниципаль контроль органы вазыйфай затларының аерым гамәлләре һәм алар белән килешү яки килешмәве турында тикшерү актында күрсәтергә;

4) тикшерү уздырганда юридик затның, индивидуаль эшкуарның хокукларын бозуга китергән муниципаль контроль органы вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә шикаять бирергә.

12.2. Эшчәнлегенә карата муниципаль контроль чаралары үткәрелә торган юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар муниципаль контроль органы вазыйфай затларына тикшерү максатларына, бурычларына һәм

предметына бэйле документлар белән танышу мөмкинлеген бирергә, шулай ук объектларга: биналарга, төзелешләргә, корылмаларга, жиһазларга, транспорт чараларына һәм алар контрольдә тотарга тиешле ташый торган йөкләргә керү мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

13. Тикшерү үткәргәндә юридик затларның, индивидуаль эшкуарларның җаваплылыгы

13.1. әлеге административ регламентны бозуга юл куйган, тикшерүләрдән качып йөргән һәм (яки) муниципаль контроль органнарының муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрне, мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бетерү турында муниципаль контроль органнары күрсәтмәләрен билгеләнгән вакытка үтәмәүче җитәкче яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле Россия Федерациясә законнары нигезендә җаваплы була.